

Már rég elesett az NKA

Fekete György január elsejével részben átvette az irányítást a *Nemzeti Kulturális Alapnál* (NKA). Ám cikkünkéből kiderül, eddig sem volt minden fenékg tejfel.

Hiába a szakmai tiltakozás, a tavaly hozott NKA-törvénymódosítás nem változott, sőt az év utolsó napjaiban megjelent a végrehajtási utasítás is. Így semmi akadály, hogy *Fekete Györgynek*, a *Magyar Művészeti Akadémia* (MMA) elnökének emberei átvegyék a hatalmat a legnagyobb mecénás szervezetnél, a *Nemzeti Kulturális Alapnál*. A törvény szerint ezentúl az alap alelnökét csak az MMA elnökének, *Fekete Györgynek* a jóváhagyásával nevezheti ki a miniszter. Az alap mostani elnöke, *Doncsev András* kitölti a mandátumát, de nincs is kifogása vele szemben *Feketének*, hiszen ő volt az, aki végrehajtotta az MMA-val való fúziót, ha talán nem is jószántából, de mindenképpen fegyelmezetten. Az operatív irányító alelnök személye tehát kontinuitást jelent, ám az NKA irányító szerve, többek között a forrásokat a kollégiumok között felosztó Bizottság teljesen lecserélődik, ugyanis ennek a grémiumnak a harmadát már a Magyar Művészeti Akadémia adja, további harmadát a miniszter - saját hatáskörben, illetve az érintett szakmai szervezetek javaslata alapján - nevezi ki.

Az NKA-tól kapott információk alapján a Bizottság valószínűleg tél végére áll össze. Ezzel párhuzamosan alapjaiban változik meg az NKA kollégiumi struktúrája is, amit elvben 2016. január 1-ig kellett volna létrehozni. Ám az NKA honlapján ennek semmi nyoma, így ma még azt sem lehet tudni, pontosan milyen állandó szakmai kollégiumok lesznek. Hiszen ezeket majd – természetesen az MMA elnökének jóváhagyását követően – *Balog Zoltán*, emberi erőforrás miniszter fogja rendeleti úton létrehozni. Annyi bizonyos, hogy „az irodalmi, a zenei, a képző- az ipar- és tervezőművészeti, valamint az építészeti, továbbá a fotó-, a film-az előadó-, a népművészeti tematikájú”, tehát a művészeti kollégiumok esetében a tagok egyharmadát az MMA fogja jelölni. További egyharmadot a miniszter saját hatáskörben nevez ki, és csak a maradék egyharmadot jelölhetik a szakmai szervezetek. Így tehát a jelenlegi hatalom, és annak kapcsolt része, az MMA a mecénás szervezet minden döntésében kétharmados fölényben lesz.

Változás az is, hogy a jövőben nem lesz folyóirat kollégium, hanem az egyes folyóiratok támogatásáról az illetékes szakmai kuratórium dönt, így például az irodalmi lapokról a Szépirodalmi, a színháziakról a Színház- és Táncművészeti Kollégium. Épp a változások miatt nem írta ki tavaly a Folyóirat Kollégium mintegy negyven kiemelt művészeti lapot – köztük van az *Alföld*, *Filmvilág*, *Jelenkor*, *Balkon*, *Forrás*, *Kortárs*, *2000*, *Muzsika*, *Színház*, *Új Művészet*, *Nagyvilág* és a *Tiszatáj* – érintő három éves pályázatokat, hiába kérte ezt *Kollár Árpád* a kollégium vezetője, és nyílt levélben számos lap főszerkesztője. Pedig a kiszámíthatóságot, tervezhetőséget jelentő három éves periódus a szakma egészének támogatásával találkozott.

Ám egy éves finanszírozási pályázatok sem jelentek meg, hanem a múlt évi maradvány pénzből átmeneti időre, január-februárra gyorsan kiírtak egy pályázatot, amit el is bíráltak decemberben, így az év elején még megjelenhetnek a patinás lapok. A tiltakozások hatására aztán december 22-én a szükséges éves összeg mintegy feléről, összesen 350 millió fornról szóló pályázat is megjelent, ezzel a lapok nyár végéig kihúzzhatják, s ha minden jól megy, az ígéretek szerint tavasszal már kiírják az új kollégiumok az év hátralévő részére szóló pályázatokat. Egy a bökkenő, hogy a december 22-én kiírt pályázat beadási határideje február 4. Ennek az az oka, hogy addigra összeállnak az új kuratóriumok, amik majd elbírálják az egyes folyóiratok támogatását. Csakhogy, a bírálat, a szerződéskötés, és az utalás is igénybe vesz legalább 3 hónapot, így csak májusban juthatnak hozzá a pénzükhöz a folyóiratok.

Az NKA döntéseinek nemcsak lassúsága, hanem szakmaiatlansága váltotta ki az utóbbi időben a

legtöbb bírálatot. Ebben élen járt az *NKA Színház- és Táncművészeti Kollégiuma*. Nyáron például hat színházi altémában meghirdetett pályázatán ötben nyert a *Pesti Magyar Színház* is, összesen 10 milliót forint értékben. A december elsején kiírt, és 14-én elbírált meghívásos pályázaton további 8 milliót nyert a *Pesti Magyar Színház* az „Akadálymentesítés az előadó-művészet területein” című konferencia megrendezésre. A kollégium elnöke a *Pesti Magyar Színház* igazgatója, *Zalán János*. Ugyanezen a meghívásos pályázaton 40 millió forintot nyert a *Magyar Teátrumi Társaság* a színházművészet fiatalok közötti népszerűsítésére.

A kollégium tagja *Nagy Viktor*, a *Magyar Teátrumi Társaság* alelnöke, és *Szabó László*, a *Magyar Teátrumi Társaság* titkára. Ugyancsak 40 milliót kaphat *Vidnyánszky Attila* egykori műhelye, a *Csonkai Színház* „a vidéki operajátszás művészi színvonalának emelésre, és társadalmi megbecsülésnek növelésre”. A *Magyar Madagaszkári Emléktársaság*, melynek társelnöke *Szőcs Géza*, 12,6 milliót kapott „A *Benyovszky* munkacímű új musical bemutatásának előkészítésére”. Ezenkívül a *Magyar Nemzeti Táncegyüttes* kapott 3,5 millió forintot „az 1956-os forradalom 60. évfordulója tiszteletére tervezett új produkciója létrehozása” és

ugyanennyivel erdélyi turnéjukat is megtámogatja az a kuratórium, melynek *Zsuráfszky Zoltán*, az együttes művészeti vezetője is tagja. 5 milliót kapott a *Zsolnay Örökségkezelő Nonprofit Kft.* „Kőszínházak és színházi társulatok előadásainak bemutatása a pécsi *Zsolnay Színházban*” című projektre, a kollégium tagja *Vincze Balázs*, a *Pécsi Balett* igazgatója, aki tavaly a pécsi *Zsolnay Örökségkezelő Nonprofit Kft.* ügyvezetői posztját is megkapta. 10 milliót kapott a *Pécsi Nemzeti Színház* a *X. Pécsi Nemzetközi Táncfalalkozó* megvalósítására.

Egyedi pályázaton nyert 1,5 millió forint *Bozsik Yvette Társulata*, az együttes névadója tagja a kollégiumnak. Az egyébként sem szűkölködő *Nemzeti Színháznak* is jutott pénz, 5,5 milliót ért meg színművészeti képzés fejlesztésére beadott pályázatuk, és 1 milliót költhetnek középiskolásoknak szánt vetélkedőre

/Forrás: <http://nepszava.hu/cikk/1081651-mar-reg-elesett-az-nka/>

(F. Iné)